

ODPRTA VRATA – VZORČNE PRENOVE

**Preprosti šarm
belokranjske tradicije**

**Učinkovita raba energije
PASTI DELILNIKOV
TOPLOTE.**

Slovenski vrtovi navdiha

**Z majhnimi koraki
do velikega vrta**

DELO IN DOM

28. novembra 2012 | št. 42 | leto 20

TEMA MESECA: SVETLOBA

Beli minimalizem
nasproti
toplemu lesu

 SLUŠNI APARATI - WIDEX d.o.o.
Ljubljana, Resljeva cesta 32
tel.: 01/234 57 00
www.widex.si
widex@widex.si

Pravi naslov za vaš sluh ...

 CUGELJ
PVC IN ALU OKNA

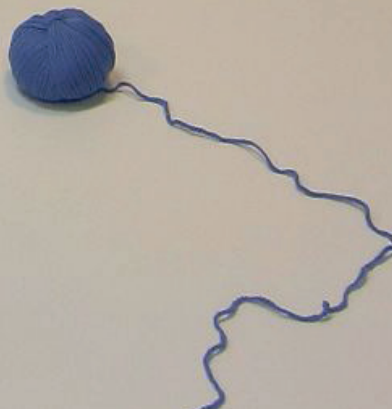
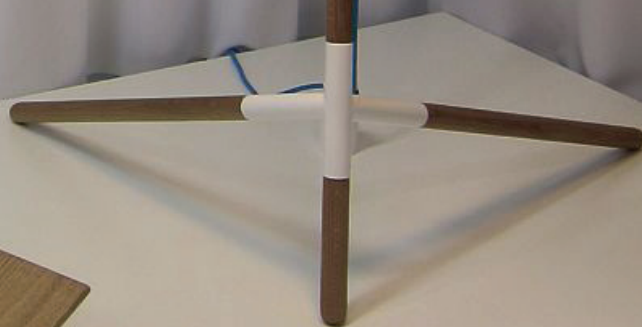
-20%
popust na
pvc okna
in alu
od 1000 €

080 16 99

Štantežova 10, Ivančna Gorica
e-pošta: info@cugelj.si

Tema meseca: sveTloBa

Beli minimalizem nasproti toplemu lesu

Elegantna, bela, črna, minimalistična so nova svetila, ki so jih v zadnjem času poslali na trg proizvajalci svetil. A so med njimi tudi drugačna, zlasti dekorativna, pri teh pa skoraj ni omejitev. O trendih na tem področju smo povprašali oblikovalko svetil Julijo Zornik Strle, predstavljamo pa tudi svetila, ki so jih oblikovali slovenski oblikovalci in so bila na ogled na sejmu pohištva.

Okvirne trende na področju svetil tako kot na drugih področjih notranjega oblikovanja določajo strokovnjaki, a o njih je, pravi oblikovalka Julija Zornik Strle, vedno težko govoriti. Če povzamemo tiste, ki jih je opredelil letošnji sejem light+building v Frankfurtu, lahko govorimo o eleganci, barvitosti, belem minimalizmu in naravnih tonih. »Zame je trend nekaj, kar je popolno ma novega, naj bo to material ali tehnologija. Trend je lahko tudi minljiv. Laže je reči, kaj ni več trend,« odgovarja sogovornica, to je zlasti vse manj svetil iz aloksiranega aluminija in stekla. V segmentu arhitekturnih svetil najdemo trendovski barvi belo in črno, pri oblikovanju dekorativnih svetil pa po besedah Zornik Strletove skoraj ni mej. »Tehnologija v novih svetlobnih virih narekuje smernice v oblikovanju. Ob vsesplošni recesiji bo vedno več poudarka na kakovosti, ne na nizkocenovnih enodnevnih izdelkih. Poleg tega so ljudje vedno bolj ozaveščeni o manjši rabi energije in varovanju okolja. Če bomo želeli investicije v nove projekte unovčiti kot dobre, bomo morali prisluhni ti kakovosti, nizki rabi energije in trajnosti produktov,« še poudarja oblikovalka.

Fotografija na str. 15: Kolekcijo Nostalgi ja, ki je bila na ogled na sejmu pohištva Ambient Ljubljana, so oblikovali mladi oblikovalci Anže Stare, Daša Šmid in Matic Treven. Za izdelavo luči in tudi drugih kosov pohištva so uporabili les.

1. Oblikovalka Renata Bedene ročno izdeluje svetilke iz volnene polsti.
2. Modni oblikovalec Issey Miyake je za podjetje Artemide oblikoval luč IN-EI.
3. in 4. Lesene Travniške lučke so nastale v Studiu Drevo. Oblikovalca Dejan in Nadja Pfeifer v sodelovanju s Stašem Mitrovičem so si jih zamislili iz domače hlodovine.
5. Luči Etch britanskega oblikovalca Toma Dixona so narejene z digitalnim izrezom v jedkano kovino.

1

2

3

4

5

Umik klasičnih žarnic je po njenih besedah prinesel veliko novega. Spodbudil je raziskovanje in napredek na področju LED-svetil in LED-virov. Rezultat tega so nove oblike in materiali za kreativne oblikovalce. Svetila se zato tanjšajo, omogočajo pa tudi uporabo materialov, ki prej zaradi segrevanja niso bili primerni. Sveteeče diode po besedah oblikovalke tako rekoč ne oddajajo toplote, zato so lahko materiali občutljivejši. Tako imamo danes svetila iz zelo različnih materialov, od papirja, tekstila do ogljikovih vlaken in drugih. »Oblike svetil so še toliko bolj minimalistične, s tem pa dosežemo v prostorih pravo svetlobno oblikovanje brez dodatnih elementov svetil. Arhitektura je čistejša in svetlobno funkcionalna,« pojasni sogovornica. Pod svetila inovativnih oblik se podpisujejo bolj ali manj znana imena iz sveta oblikovanja. Vodilna podjetja na tem področju so delujejo z oblikovalci različnih generacij in kultur, zato lahko trgu ponudijo raznolikost svojih izdelkov. »Danes oblikovalci ne snujejo samo ene vrste izdelkov, ampak se lotevajo različnih izzivov od svetil, pohištva, do datkov. V zadnjem obdobju se recimo svetil lotevajo modni oblikovalci. Letošnja novost je kolekcija svetil IN-EI, ki jih je za podjetje Artemide oblikoval vsem znani modni oblikovalec Issey Miyake,« omeni Julija Zornik Strle.

Travniške lučke

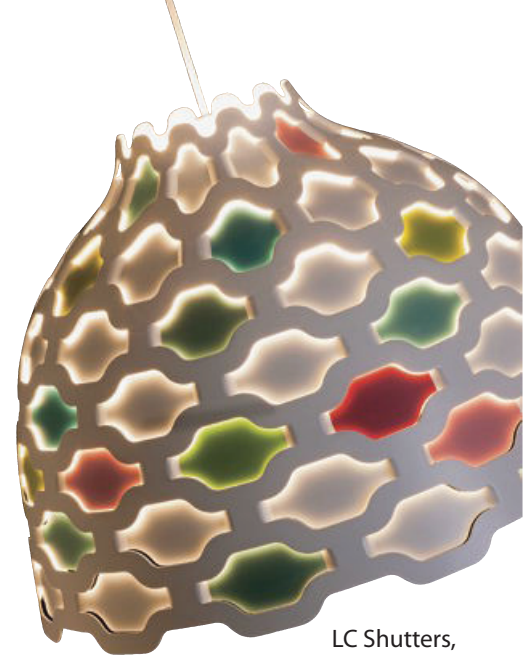
Tudi slovenski oblikovalci se pogosto lotevajo oblikovanja svetil. Na letošnjem sejmu pohištva Ambient Ljubljana so na borzi oblikovanja Top ideje izstopale lesene višee lučke z imenom Travniške lučke, ki pripovedujejo zgodbo slovenskih gozdov. Nastale so v sodelovanju oblikovalcev Dejana in Nadje Pfeifer iz Studia Drevo s Stašem Mitrovičem.

»Ime Travniške lučke je izpeljanka lanske predstavitve na pohištvenem sejmu, to je pisalne mizice Ne moti, sem na travniku. In Studio Drevo je tudi letos ostal na travniku,

ki je močan kreativni navdih,« pojasnjuje Nadja Pfeifer. V oblikovanje lučk so vložili res veliko truda, zlasti v izvedbo, saj je, kakor pravi sogovornica, v Sloveniji v teh časih vedno težje najti izdelovalce. Oblikovalski pristop, ki so ga izbrali pri oblikovanju svetil, spodbuja predelavo lesa na domačih tleh. Za lučke so namreč izbrali slovensko hlodovino lipe, oreha in hruške. Hlodovina pri nas nima visoke vrednosti, saj jo zelo poceni prodajamo v tujino, kar pa je žalostno. Prav tako način izdelave lučk s stružnico ni zahtevna in draga tehnologija. Avtorji zasnove upajo, da bodo našli podjetje, ki bi Travniške lučke izdelovalo v večji seriji, tako da bi bile dostopne širšemu krogu kupcev. V načrtu imajo še oblikovanje stoječih. »Oblikovanje nekega predmeta nastane najprej v glavi, kot misel ali podoba vizije, potem se zamisel prenese na papir kot skica, teh nastane kar veliko. Izbrane skice se prenesejo v računalniško obliko, nakar se začne iskanje izvajalca. V našem studiu smo večji ustvarjanja z naravnimi materiali, zlasti lesom,« še poudarja Pfeiferjeva in dodaja, da prav tako zagovarjajo zaščito lesa le z naravnimi premazi, kot sta laneno olje in čebelji vosk. Tudi Travniške lučke so obdelane le z naravnimi olji, tako da naravno vnašajo v prostor z videzom, otipom in vonjem.

Diši po nostalgiji

V nostalgični svet otroških sanj in skritih neizpolnenih željah so se trije mladi oblikovalci Anže Stare, Daša Šmid in Matic Treven vrnili s kolekcijo Nostalgija, ki so jo prav tako predstavili na sejmu pohištva v Ljubljani. Kolekcijo sestavljajo štirje pohištveni elementi, ki so, kakor pravijo avtorji, upodobitev naših nostalgičnih sanj. Med njimi sta tudi stoječa in namizna lučka iz lesa. Konstrukcija stoječe lučke je narejena iz struženih palic hrastovega lesa, ki jih med seboj povezujejo kovinski členi. Tudi tu so oblikovalci uporabili naravni

LC Shutters, oblikovanje Louise Campbell, podjetje Louis Poulsen

material, ki poudari toplino in domačnost prostora, hkrati pa so dodali nekaj otroške razigranosti.

Polstene svetilke

Drugačna, kakor smo jih vajeni, je tudi ambiantalna polstena svetilka, ki jo je oblikovala in izdelala oblikovalka Renata Bedene, gre za ročno polstenje iz vlaken volnenega česanca. »Volnena vlakna različnih barv polagam v različne smeri. Ročno jih polstim v mehke organske oblike,« opiše oblikovalka postopek izdelave, ki je sicer zelo počasen. Svetloba skozi volneno polst nežno preseva in ustvarja prijetno ozračje. S polstenjem v mokri tehniki je oblikovalka najprej izdelala šal, nadaljevala pa s polstenimi klobuki in posodami. »Ko sem dvignila polsteni izdelek proti svetlobi ali v polsteno posodo postavila kozarček s svečo, sem takoj pomislila, kako bi izdelala svetilko, pri kateri bi se videli različni barvni prehodi in različne debeline vlaken,« pravi oblikovalka, ki že petnajst let ustvarja s tekstilom.

Aleksandra Zorko
Fotografije A. Z. in arhiv proizvajalcev

SKUPINA PO»IVAV©EK IN LINEA LIGHT GROUP PREDSTAVLJATA TRI NAJBOLJ PRILJUBLJENE DRUŽINE SVETILK

30 % POPUSTA V NOVEMBRU
NA VSA NARO»ILA SVETIL IZ
PREDSTAVLJENIH DRUŽIN

V »ASU AKCIJE TUDI DODATNE
DRUGE UGODNOSTI

VE» NA www.pocivavsek.si

SVETLOBAPOCIVAVSEK

